

**Byggnadsminnesförklaring av Särö kyrka, Särö 1:459, Släps socken,
Kungsbacka kommun**

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1 § kulturminneslagen (1988:950) Särö kyrka, Släps socken, Kungsbacka kommun, för byggnadsminne. Med stöd av 3 kap 2 § samma lag meddelar Länsstyrelsen nedanstående skyddsbestämmelser:

1. Kyrkan får inte rivas eller flyttas.
2. Kyrkan får inte byggas om, till eller på annat sätt förändras utvändigt.
3. Ingrepp får inte göras i kyrkans stomme eller planlösning.
4. Ingrepp i eller ändring av fast inredning får inte göras. Till fast inredning hör bl a dörrar och dörrfoder, fönster och fönsteromfattningar, golv, listverk, snickerier, bänkinredning, predikstol, altare och altarring.
5. Ytskikten på tak-, golv-, och väggytor får inte övertäckas, övermålas eller på annat sätt förändras.
6. Kyrkan skall underhållas så att den inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar. Underhållet skall ske med material och metoder som är anpassade till byggnadens egenart.
7. Skyddsområdet omfattar det område som avgränsats med heldragen grön linje på bifogade karta (bilaga 1). Inom detta område får inte ytterligare byggnader uppföras eller andra förändringar göras. Området skall hållas i sådant skick att byggnadsminnets utseende och karaktär inte förvanskas.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Postgiro
301 86 HALMSTAD	Landsstatshuset Slottsgatan 2	035-13 20 00	035-13 21 49	3 51 83-3

Länsstyrelsen lämnar råd och anvisningar i fråga om underhåll av byggnaderna.

Om särskilda skäl finns får Länsstyrelsen enligt 3 kap 14 § kulturminneslagen (KML) lämna dispens från ovan nämnda skyddsbestämmelser.

Detta beslut kan enligt 3 kap 19 § KML överklagas hos länsrätten, se bilaga.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Fråga om byggnadsminnesförklaring enligt KML har väckts av Särö Kyrkostiftelse 2002-02-04.

Underrättelse har skett genom skrivelse till lantmäterimyndigheten 2002-02-06.

Underrättelse med beskrivning, dokumentation och förslag till skyddsbestämmelser har 2004-08-09 tillsänts fastighetsägarna.

Remiss med beskrivning, dokumentation och förslag till skyddsbestämmelser har 2004-08-09 tillsänts riksantikvarieämbetet, Hallands läns museer, landsantikvarien, Kungsbacka kommun, byggnadsnämnden och nämnden för kultur & turism, Göteborgs stift, Vallda och Släps kyrkliga samfällighet samt Länsstyrelsens plan- och bostadsenhet.

Fastighetsägaren har inte inkommit med någon erinran mot förslaget till byggnadsminnesförklaring och de föreslagna skyddsbestämmelserna.

Samtliga remissinstanser har uttalat sitt stöd för en byggnadsminnesförklaring. Göteborgs stift har inte besvarat remissen.

BESKRIVNING

Särö kyrka ritades av den i Göteborg verksamme arkitekten Allan Berglund. Kyrkan är uppförd på en bergshöjd med berg i dagen. Tomten är en ren naturtomt med berghällar, stora ekar och naturlig vegetation.

Sockeln är uppmurad av sprängsten från platsen. Trapporna är utförda av huggen sten med räcken av svartmålat smide. Trappan upp till huvudentrén avslutas med en båge av smide i vilken en ljuslykta hänger.

Fasaderna är klädda med stående lockpanel. Kyrkans yttertak är belagt med enkupigt rött taktegel. Tornspiran är klädd med ekspån förutom den nedersta delen av takfallet som är täckt med kopparplåt. Spiran kröns av en krona och tupp i kopparsmide.

Kyrkans ytterväggar är målade med grå slamfärg. Fönster och dörrar är målade i gråblå oljefärg. Spåntaket är tjärat.

Kyrkans exteriör är hållen i en stram tjugotalsklassicism med nationalromantiska drag. Den smäckra ekspånsklädda tornspiran ger kyrkan mycket av dess karaktär. Byggnaden har inpassats väl på den bergiga, nästan oländiga tomten. Interiören är en kontrast till exteriören med sitt i mustiga jordfärgs-toner hållna rika dekormåleri. Måleriet är tidstypiskt nationalromantiskt och av hög kvalitet, utfört av göteborgskonstnären Brocke Blücker.

Kyrkans predikstol tillverkades efter arkitektens ritningar av Göteborgs Svarfveri och Möbelsnickeri AB.

Den ursprungliga orgeln var placerad i ett träskåp i det nordvästra hörnet på orgelläktaren. För att få ut något av klangen i kyrkorummet var det försett med rikt utsirade ljudöppningar. Spelbordet var placerat mitt på orgelläktaren under fönstren. Träskåpet med sina ljudöppningar är bevarat. Orgelverket utbyttes 1972 mot det nuvarande, byggt av Magnussons orgelbyggeri, och placerat mitt på orgelläktaren.

I koret hänger en tavla broderad och skänkt till kyrkan av Gustaf V med texten "Gud är kärleken". Konungens porträtt i relief hänger också i kyrkan. På altaret ligger Gustav V:s bibel, skänkt till kyrkan av konungen vid kyrkans invigning. Även ett av kyrkans antependier är broderat och skänkt till kyrkan av honom. I kyrkorummet hänger även ett epitafium i silverplåt över konsulinnan Ellen Krafft.

I tornet hänger två klockor från 1922 respektive 1972.

MOTIVERING

Särö kyrka ritades av den i Göteborg verksamme arkitekten Allan Berglund. Kyrkan är så gott som helt bevarad i ursprungligt skick såväl exteriört som interiört.

Kyrkans exteriör är hållen i en stram tjugotalsklassicism med nationalromantiska drag. Den smäckra ekspånsklädda tornspiran ger kyrkan mycket av dess karaktär. Byggnaden har inpassats väl på den bergiga, nästan oländiga tomten. Interiören är en kontrast till exteriören med sitt i mustiga jordfärgs-toner hållna rika dekormåleri. Måleriet är tidstypiskt och av hög kvalitet, utfört av göteborgskonstnären Brocke Blücker.

Kyrkan, vars tillkomst speglar Särös historia och utveckling som badort och exklusiv villaförort, är en osedvanligt välbevarad exponent för sin tid. Kyr-

kan utgöra ett omistligt inslag i riksintresset Särö. Att kyrkan i så hög grad undgått förvanskning innebär att den har ett högt autenticitetsvärde.

Särö kyrka ägs av en fristående stiftelse. Kyrkan omfattas därför inte av bestämmelserna rörande de kyrkliga kulturminnena enligt 4 kap KML. Länsstyrelsen anser det därför vara angeläget att Särö kyrka istället erhåller ett lagskydd som byggnadsminne enligt bestämmelserna i 3 kap KML.

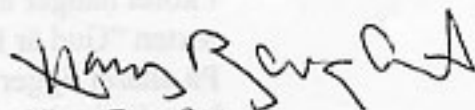
Länsstyrelsen anser således att Särö kyrka skall betraktas som synnerligen märklig genom sitt kulturhistoriska värde och att kyrkan därmed skall förklaras som byggnadsminne enligt 3 kap KML.

Beslut i detta ärende har fattats av Länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövding Lars-Erik Lövdén, ordförande, samt ledamöterna Lena Borgljung, Alf Eriksson, Lasse Järvsén och Leif Wästerlund.

I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även länsråd Erik Österberg, länsjurist Ulf Havton, länsantikvarie Mats Folkesson och 1:e antikvarie Hans Bergfast, föredragande.

Lars-Erik Lövdén
Landshövding

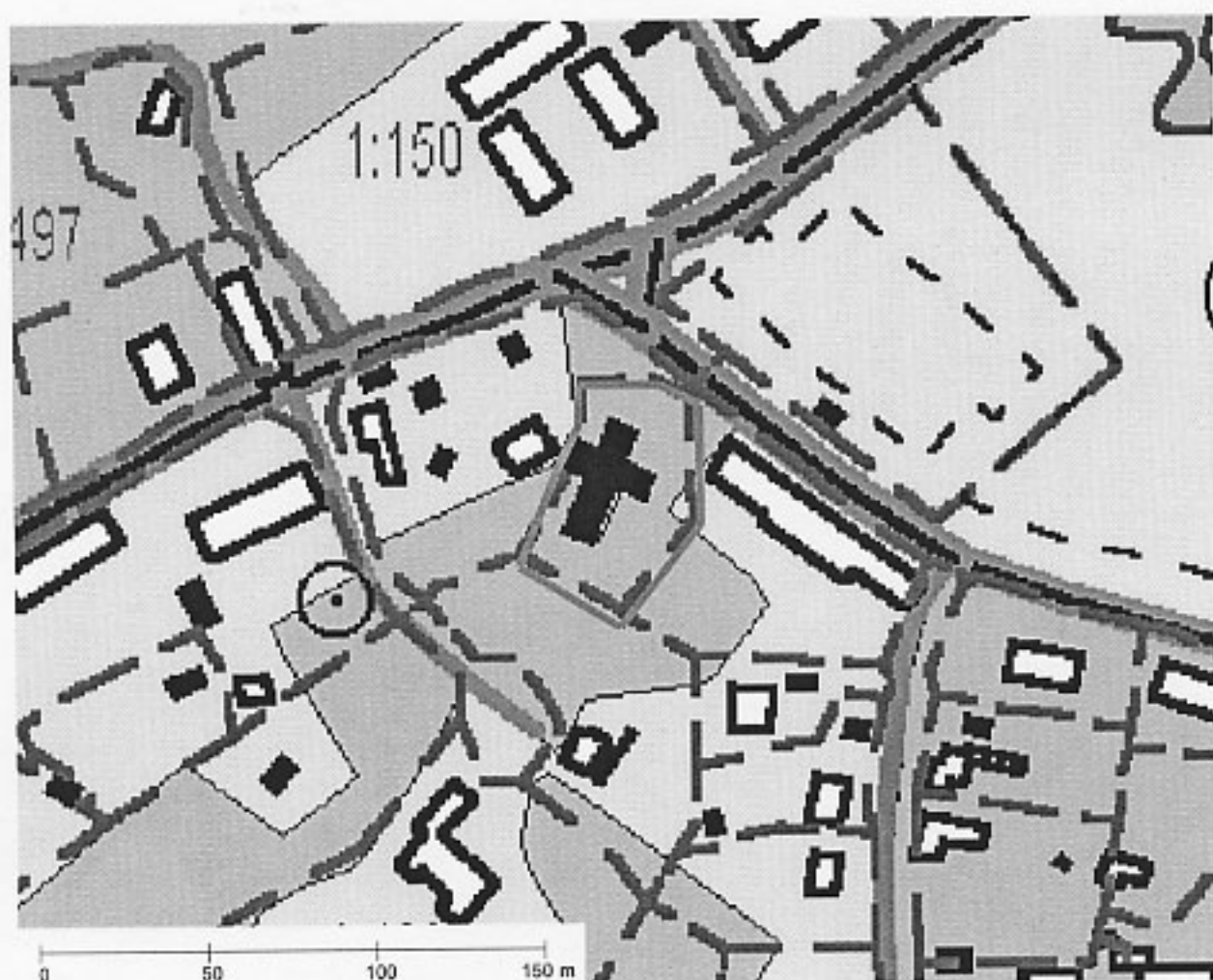
Hans Bergfast
1:e antikvarie

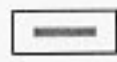
Bilagor

1. Karta med skyddsområde till byggnadsminnet
2. Dokumentationsrapport
3. Hur man överklagar

Kopia

Riksantikvarieämbetet, kulturmiljöavdelningen
Hallands läns museer, landsantikvarien
Kungsbacka kommun, byggnadsnämnden
Kungsbacka kommun, nämnden för kultur och turism
Lantmäterimyndigheten, Halmstad
Plan- och bostad
UH, MF, BM

 Skyddsområde till byggnadsminnet Särö kyrka, Särö 1:459, Släps socken, Kungsbacka kommun